

שר האוצר

ז' בסיון התשע"א
9 ביוני 2011
ימ. 2011-11632

לכבוד
ח"כ דוד רותם
יו"ר ועדת חוקה, חוק ומשפט של הכנסת

הנדון: תקנות חובת המכרזים (העדפת תוצרת הארץ) (הוראת שעה לענין רכש טקסטיל), התשע"א-2011

חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992 (להלן – "החוק"), קובע כי הממשלה רשאית לקבוע בתקנות, באישור ועדת חוקה, חוק ומשפט של הכנסת, העדפה לתוצרת הארץ. ביום 21.12.10 תוקן החוק, במסגרת הוראת שעה, לתקופה של שנתיים, ונקבע בו כי הממשלה רשאית לקבוע בתקנות העדפה לתוצרת הארץ גם לענין רכישת טקסטיל עבור מערכת הביטחון והמשרד לביטחון פנים. התיקון לחוק עבר בהסכמת הממשלה לאחר שהוסכם עם מציעי החוק, בין היתר, על העברת חלק הארי של הצעת החוק כתיקון לתקנות חובת המכרזים (העדפת תוצרת הארץ), התשנ"ה-1995 (להלן – "התקנות"), ועל כך שהממשלה תגיש תיקון לתקנות לאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת תוך 30 ימים מיום תחילתו של החוק.

החלטת הממשלה מספר 2697, מיום 9.1.11, קבעה שייקבע בתקנות מנגנון שונה מהמנגנון הקבוע בתקנות כיום לגבי רכישת טובין מתוצרת הארץ, להעדפת תוצרת הארץ ברכישות טקסטיל בהתקשרויות מערכת הביטחון והמשרד לביטחון פנים. המנגנון המוצע גובש בהסכמה עם משרד הביטחון והמשרד לביטחון פנים בהתאם לצרכיו הייחודיים של כל אחד מהם.

לענין מכרזים של מערכת הביטחון לרכש טקסטיל, מוצע להגביל את ההצעות רק לטובין מתוצרת הארץ. לענין מכרזים של המשרד לביטחון פנים לרכש טקסטיל, מוצע לקבוע העדפה במסגרת אמת המידה של המחיר, להצעות לרכישת טקסטיל מתוצרת הארץ שמחירם אינו עולה על מחיר הצעות לרכישת טקסטיל מיובא בתוספת של 50%. כיום, ניתנת בתקנות העדפה כזו בשיעור של 15%.

כן מוצע לקבוע חריגים שבהם לא תחול ההעדפה האמורה, וביניהם רכש בשעת חרום, התקשרות עם ספק יחיד ועוד, שלגביהם יחול המנגנון הכללי הקבוע בתקנות כיום לגבי רכישת טובין מתוצרת הארץ. חריגים אלו נועדו למנוע פגיעה בפעילות השוטפת של הגופים הביטחוניים וכן למנוע ייקור בלתי סביר ברכישות הטקסטיל.

בהחלטת הממשלה נקבע כי התקנות תוגשנה לאישור ועדת חוקה, חוק ומשפט של הכנסת, לאחר אישור מחלקת חקיקת המשנה במשרד המשפטים.

לפי דברי ההסבר של תיקון החוק האמור, התיקון נדרש, על אף קיומה של העדפה לתוצרת הארץ כבר היום, היות וגם עם ההעדפה הקיימת היום, הספקים המייצרים טקסטיל ביטחוני בישראל מתקשים להתחרות מול היצרנים הזרים מהמזרח, בעיקר בשל הבדלי העלות בהעסקת כוח אדם. בנסיבות אלו מפעלים רבים מתמודדים עם מצוקה כלכלית. מוצע, כי תקנות אלה תחולנה למשך תקופה של שנתיים. במהלך תקופה זו יפעל משרד התמ"ת לביצוע תוכנית להכשרה מקצועית להסבת עובדים בטקסטיל באזורי הפריפריה לעבודה בתחומים אחרים שבהם יש דרישה לעובדים ובהתחשב בכישורי העובדים.

לאחר שהתקבל אישור מחלקת חקיקת המשנה במשרד המשפטים אבקש להניח את הצעת ההחלטה שבנדון על סדר יומה של הוועדה.

נוסח התקנות המוצע מצורף בזה.

יו. ל. שטייניץ
בכבוד רב,

ד"ר יובל שטייניץ

תקנות חובת המכרזים (העדפת תוצרת הארץ) (הוראת שעה), התשע"א - 2011

בתוקף סמכותה לפי סעיף 3א(א) לחוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992,¹ ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, מתקינה הממשלה תקנות אלה:

הוספת תקנה 1. אחרי תקנה 3 לתקנות חובת המכרזים (העדפת תוצרת הארץ), התשנ"ה-1995² (להלן – 3א התקנות העיקריות) יבוא:

3א. רכישת (א) בתקנה זו-
"אומדן סכום העסקה" - אומדן שיקבע המזמין, לפני תום המועד האחרון להגשת הצעות טקסטיל בעבור מערכת הבטחון למכרז, על פי אחד מאלה:

(1) המחיר שעל פיו התקשרה לאחרונה מערכת הביטחון עם ספק של טובין מתוצרת הארץ כהגדרתם בתקנה 1;

(2) מחיר שוק בישראל של טובין מתוצרת הארץ כהגדרתם בתקנה 1;

(3) תחשיב עלות של טובין מתוצרת הארץ כהגדרתם בתקנה 1.

"טובין מתוצרת הארץ" - טובין שיוצרו בישראל או באזור בידי מציע שהוא אזרח ישראל או תושב קבע בישראל, או תאגיד רשום בישראל, שרוב עובדיו הם אזרחי ישראל או תושבי קבע בישראל, ובלבד שמחיר המרכיב הישראלי בהם מהווה יותר מחמישים אחוזים ממחיר ההצעה;

"טקסטיל" - מוצרי הלבשה וביגוד, אוהלים, טרפולין, שמיכות, מוצרי כותנה, משי טווי מושזר או לתפירה, מוצרי בד סינתטי, מוצרי צמר או אריג קנבס או מוצר לצידוד אישי המכיל סיבים טבעיים או סינתטיים, חוטים או בדים.

¹ ס"ח התשנ"ב, עמ' 114; התשנ"ג, עמ' 108; התשע"א, עמ' 136.
² ק"ת התשנ"ה, עמ' 562.

"מצב חירום" – כל אחד מהמנויים להלן:

- (1) נסיבות חירום שבהן נתקבל אישור הממשלה כאמור בסעיף 8(א) לחוק שירות המילואים, התשס"ח – 2008³ או נסיבות חירום שבהן נתקבלה הסכמת ראש הממשלה או התקיימה היוועצות עם ממלא מקום ראש הממשלה כאמור בסעיף 8(ב) לחוק האמור, ומצב מיוחד, כמשמעותו בסעיף 9 לחוק האמור;
- (2) מצב מיוחד בעורף, כמשמעותו בסעיף 9 לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951⁴;
- (3) אירוע אסון המוני כהגדרתו בסעיף 90א לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971⁵;
- (4) תקופת הפעלה של משק לשעת חירום כפי שתחליט הממשלה או כפי שיחליטו שר הביטחון ושר האוצר.

(ב) על אף האמור בתקנות 3 ו-4, על רכישת טקסטיל בעבור מערכת הבטחון והמשרד לביטחון הפנים תחול תקנה זאת, ככל שאינה סותרת התחייבויות של מדינת ישראל באמנות בין-לאומיות.

(ג) מזמין שהוא מערכת הביטחון יכלול במסמכי המכרז, ובמכרז פומבי גם במודעה בעיתונות ובאינטרנט, תנאי ולפיו תותר ההשתתפות במכרז לרכישת טקסטיל רק למציע הצעות של טובין מתוצרת הארץ.

(ד) מזמין שהוא המשרד לביטחון פנים, משטרת ישראל ושירות בתי הסוהר יפעל לפי הוראות אלה:

(1) יכלול במסמכי המכרז, ובמכרז פומבי גם במודעה בעיתונות ובאינטרנט, תנאי לפיו תינתן העדפה, במסגרת אמת המידה של המחיר, להצעות לרכישת טקסטיל מתוצרת הארץ שמחירים אינו עולה על מחיר הצעות לרכישת טקסטיל מיובאים בתוספת של 50%, כמפורט בפסקאות (2) ו-(3);

(2) היה אמור לזכות במכרז, בהתאם לאמות המידה שנקבעו בו ללא העדפה, ספק חוץ, ישקלל המזמין שנית את ההצעות של טובין מתוצרת הארץ באופן שלעניין אמת המידה של המחיר יובא בחשבון המחיר לאחר הפחתת שיעור ההעדפה הקבוע בפסקה (1) ממחיר ההצעה, לאמור: מחיר ההצעה של טובין מתוצרת הארץ מחולק ב-1.5;

(3) קיבלה הצעתו של ספק החוץ את התוצאה המשוקללת הגבוהה ביותר לאחר השקלול כאמור לעיל, ייבחר אותו ספק כזוכה במכרז; קיבלה הצעה של טובין מתוצרת הארץ תוצאה משוקללת זהה לזו של הצעת ספק החוץ או גבוהה ממנה, תבחר אותה הצעה כזוכה במכרז;

לעניין פסקה זאת, "תוצאה משוקללת גבוהה ביותר" - התוצאה המדורגת במקום הראשון בהתאם לאמות המידה שנקבעו במכרז.

³ ס"ח התשס"ח, עמ' 502.

⁴ ס"ח התשי"א, עמ' 78.

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 17, עמ' 390.

- (ה) במסמכי המכרז יידרש מציע כתנאי לקבלת העדפה לפי תקנה זאת, לצרף להצעתו הצהרה מטעמו, לפיה הצעתו היא של טובין מתוצרת הארץ שהתקיימו בה דרישות תקנה זאת, וכן אישור מאת רואה חשבון בדבר שיעור מחיר המרכיב הישראלי במחיר ההצעה."
2. תחילה .2 תחילתן של תקנות אלה ששים ימים מיום פרסומן (להלן – יום התחילה).
3. תחולה .3 תקנות אלה למעט תקנה (5)4 יחולו על מכרזים שפורסמו במהלך השנתיים שמיום התחילה, ותקנה (5)4 תחול על מכרזים שפורסמו במהלך שנה שמיום התחילה.
4. סייג לתחולה .4 תקנות אלה לא יחולו במקרים אלה:
- (1) עסקה מסויימת שהמנהל הכללי של משרד הביטחון, המפקח הכללי של המשטרה או נציב בתי הסוהר, לפי הענין, ראה כי קיימת מניעה להחלת התקנות בשל טעמים הקשורים בביטחון המדינה או שלום הציבור או קיומו של מצב חירום;
- (2) רכישה בעת מצב חירום, כאשר הרכישה קשורה לקיומו של מצב החירום;
- (3) עסקה של מערכת הביטחון לרכש הלבשה תחתונה, גופיית T-SHIRT, בגדי ספורט (מכנסיים, חולצה או כובע), גרביים, מעיל פליז, כומתה, בד דקרונ או בד נייקו, תיקים למתגייס עד נפח של 25 ליטרים, תיק לכלי רחצה;
- (4) עסקה של המשרד לביטחון פנים, משטרת ישראל או שירות בתי הסוהר לרכישת ציוד אישי וספורט שרוכש השוטר או סוהר, בד למעט בד המורכב מ-100% כותנה, ציוד לרוכב אופנוע, ציוד לפיזור הפגנות או מהומות, אפוד "אולן", בגד טרמי לאקלים קר או חם, ציוד לכלבן, ציוד מבצעי, אפוד לחבלן או לסוהר;
- (5) עסקה של המשרד לביטחון פנים, משטרת ישראל או שירות בתי הסוהר לתפירת מדים מבד פוליאסטר, משילוב של פוליאסטר וצמר או משילוב של פוליאסטר וויסקוזה;
- (6) התקשרות של מערכת הביטחון שבה חרגו כל הצעות של טובין מתוצרת הארץ למעלה מעשרים וחמישה אחוזים מאומדן סכום העסקה;
- (7) בעסקה של מערכת הביטחון וקיים רק ספק אחד בישראל העומד בדרישות המזמין לגביה והוא ספק של טובין מתוצרת הארץ העומד בדרישות תקנות אלה, ושהצעתו עולה על 25% מאומדן סכום העסקה;
- (8) בעסקה של המשרד לביטחון פנים, משטרת ישראל או שירות בתי הסוהר וקיים רק ספק אחד בישראל העומד בדרישות המזמין לגביה, והוא ספק של טובין מתוצרת הארץ העומד בדרישות תקנות אלה, לאחר בחינת קיומם של ספקים כאמור בתקנה 3א לתקנות חובת המכרזים.

_____התשע"א

בנימין נתניהו

(____2011)

ראש הממשלה

(חמ 2512-3)